

İLK DAVA IRAK'TAN

04.10.2016

Gazetevatan, 3 Ekim 2016

11 Eylül yasa tasarısının Kongre tarafından kabul edilmesiyle Washingtonda Suudi Arabistana ilk davanın açılmasından sonra şimdi de Iraklılar ABDye Irak işgalinde yaptıkları sivil katliamı ve ihlalleri kapsayan bir dava açmaya hazırlanıyor.

ABD'de Başkan Barack Obama'nın vetosuna rağmen kabul edilen 11 Eylül yasa tasarısı (JASTA) hukuki birçok tartışmayı beraberinde getirirken, şimdiden uluslararası ilişkilerde yaşanacak karmaşanın ayak sesleri duyulmaya başlandı. 11 Eylül 2001'de ABD Savunma Bakanlığı Pentagon'da eşini kaybeden Stephanie Ross DeSimone'un Cuma günü Washington'da mahkemeye suç duyurusunda bulunmasından sonra, Irak'ta lobi grubu Arap Projesi (Arab Project), 2003 yılında Saddam Hüseyin'in devrilmesi sürecini hazırlayan ABD işgalinin ardından ordunun işgallerine yönelik ABD'ye tazminat davası açmaya hazırlanıyor.

Kongre'nin kararını hata olarak nitelendiren Obama, yasa ile yabancı egemen devletlerin ABD hukukuna karşı dokunulmazlığının kaldırılmasının diplomaside mütakabiliyet" ilkesinin doğal sonucu olarak ABD'ye karşı da uygulanacağını, ülkenin uluslararası ilişkilerde ciddi zararlar vereceğini savunmuştu. Gelen uyarı ve eleştirilerden sonra yasanın ABD'ye karşı da uygulanmasından korkan Senato ve Temsilciler Meclisi geri adım atarak yasada mevzuat değişikliğine gidilebileceğini belirtmişti. Yasanın ABD'ye karşı da uygulanabilirliği akla Washington yönetiminin bağlantılı olduğu darbe ve işgalleri getirmiş dolayısıyla uluslararası ilişkilerde büyük bir karmaşaya dönüşmesi beklenen sayısız dava açılma ihtimali gündeme gelmişti. İlk adım ABD'nin 2003 yılında işgal ettiği Irak'tan geldi. Al Arabiya haber sitesine göre, ABD'ye tazminat davası açmaya hazırlanan Arap projesi adlı lobi grubu açacağı dava kapsamında sivil hedeflerin vurulması, ABD askerlerinin işkence ve kötü muamelelerine maruz kalan sivillere dair tam teşekküllü bir soruşturma yapılması öngörülüyor.

ABD kendi ipini çekti

Kongre'nin ABD çıkarları için yeni bir yasa çıkarması gerektiğini söyleyen Eski ABD Cumhuriyeti senatörü Larry Pressler ise Vietnam hükümeti ve Vietnamlıların da ABD'ye karşı dava açabileceğini ifade etti. 1966- 1968 yılları arası Vietnam'da ABD ordusu adına görev yapan Pressler Amerikalılar Suudi Arabistan'ı dava ederse biz Vietnam gazileri açık hedef olacağız" dedi. Uluslararası yasalara uymadığı ve egemenliğin dokunulmazlığı ilkesini ihlal ettiği" gerekçesiyle eleştirilen JASTA yasası ABD'ye karşı açılacak birçok terör davasına geçit veriyor. Yeni yasa ile işgal gören Afganistan vatandaşları ve ABD'nin desteğini açıkça ilan ettiği PKK/ PYD saldırılarından zarar görenler ABD'ye dava açabilir. ABD'nin, 15 Temmuz'da darbe girişiminde bulunan FETÖ elebaşı Fetullah Gülen'i

Türkiye'ye iade etmemesi halinde, ABD'ye karşı FETÖ elebaşını koruduğu için Türkiye'de terör davası açılabilmesi gündeme gelebilir, 15 Temmuz şehitlerinin aileleri ve mağdurlar da ABD'ye tazminat davası açabilir.

Endişe kaynağı

ABD'de 11 Eylül saldırılarında hayatını kaybedenlerin ailelerine, Suudi Arabistan'a dava açma imkanı getiren yasa tasarısı, 23 Eylül'de ABD Başkanı Barack Obama tarafından veto edilmişti. Ancak Kongre, yasanın arkasında durdu ve yeniden görüşülen tasarı geçen çarşamba günü önce Senato'da ardından da Temsilciler Meclisinde kabul edildi. 11 Eylül yasası" olarak bilinen düzenleme Obama'nın başkanlığı döneminde veto yetkisini aşan ilk yasa oldu. Söz konusu yasa tasarısı ilk gündeme geldiğinde Suudi yönetimi, ABD'deki toplam 750 milyar dolarlık varlığını satmakla" tehdit etmişti. Suudi Arabistan Dışişleri Bakanlığı, ABD'de 11 Eylül" tasarısı olarak bilinen JASTA'nın onaylanmasına, uluslararası ilişkilerde büyük bir endişe kaynağı olduğu" gerekçesiyle tepki göstermişti.

Kaynak/Source: